

Beleidsdocument medisch handelen

Beleidsdocument medisch handelen

Openbare basisschool De Rieburch

Brinnummer: 18SH
Versie: 1.1
Laatste wijziging: juni 2026

Het beleidsdocument medisch handelen is vastgesteld door:

Naam: Patrick de Jong (directeur)

Datum: 01-07-2026

Handtekening:

Naam: Remco Schaareman (plaatsvervangend voorzitter MR)

Datum: 01-07-2026

Handtekening:

Voorwoord

De school heeft een zorgplicht naar alle leerlingen en soms zal er daarom medisch gehandeld moeten worden. In dit beleidsdocument wordt beschreven op welke wijze op De Rieburch wordt omgegaan met medisch handelen en het bewaren en omgaan met medicijnen.

Het beleidsdocument wordt om de drie jaar geëvalueerd en met de nodige aanpassingen opnieuw vastgesteld. Mochten er in de tussenliggende periode aanpassingen worden gedaan, dan zijn deze aanpassingen terug te vinden in het beleidsdocument en wordt het beleidsdocument opnieuw vastgesteld.

Patrick de Jong
Directeur OBS De Rieburch

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
1. Soorten medische handelingen op school	5
2. Medicijnverstrekking en medisch handelen	6
2.1 De leerling wordt ziek op school	6
2.2 Het verstrekken van medicijnen op verzoek	7
2.3 Het verrichten van medische handelingen	7
3. Randvoorwaarden	8
3.1 Bewaren van medicijnen op school	8
3.2 Bereikbaarheid ouders of contactpersonen	8
Formulier: verstrekken van medicijnen (op verzoek)	9
Formulier: bekwaamheidsverklaring	11

1. Soorten medische handelingen op school

Veel medische handelingen brengen risico's met zich mee. Vanuit de wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) is vastgelegd dat een aantal van deze risicovolle handelen alleen uitgevoerd mogen worden door bevoegd zorgpersoneel. Een dergelijke risicovolle handeling houdt in dat gezondheidsschade kan ontstaan bij onzorgvuldig of onbekwaam medisch ingrijpen.

Het geven van een paracetamol of het smeren van een zalfje om een insectenbeet te verlichten valt niet direct onder de Wet BIG. Onder deze wetgeving vallen medische handelingen zoals het geven van injecties, het toedienen van sondevoeding en het meten van de bloedsuikerspiegel door middel van een vingerprik.

Kleine incidenten zoals het plakken van een pleister, schoonmaken van een schaafwond of het uithalen van splinter kunnen door een collega met BHV en/of EHBO worden behandeld. Wanneer ouders/verzorgers dit niet wensen, moet dit vooraf bekend zijn bij de leerkracht van de leerling.

Handelingen die alleen mogen worden uitgevoerd door een BIG gecertificeerd persoon, zoals een arts of verpleegkundige, mogen niet door onderwijspersoneel worden uitgevoerd. Delegeren van het verrichten van deze handelingen aan onderwijspersoneel moet met zorgvuldigheid worden omgeven. Een specialist kan een personeelslid van de school handelingsbekwaam achten, dit heeft echter niet het gevolg dat het personeelslid niet meer aansprakelijk is voor zijn of haar handelen. Een arts kan een personeelslid van de school handelingsbekwaam achten en deze bekwaamheid ondersteunen met een ondertekende verklaring van bekwaamheid. De arts is dan mede verantwoordelijk.

Om zeker te zijn dat de civielrechtelijke aansprakelijkheid gedekt is, is het raadzaam om voordat er wordt overgegaan tot medisch handelen (BIG), contact op wordt genomen met de verzekeraar van de school. Het kan zijn dat de beroepsaansprakelijkheid met dergelijke risico's niet zijn meeverzekerd.

Mocht er onverhoopt, ten gevolge van een medische handeling, een calamiteit voordoen stelt de betreffende medewerker direct de huisarts en/of specialist van de leerling in kennis. Bij ernstige situaties wordt direct het landelijk alarmnummer 112 gebeld.

De schoolleiding kan kiezen of de school wel of geen medewerking verleent aan het geven van een medicijn of uitvoeren van een medische (BIG) handeling. Een individueel personeelslid mag ten alle tijden weigeren een handeling uit te voeren waarvoor hij of zij zich niet bekwaam acht.

De wet BIG is niet van toepassing indien er sprake is van een noodsituatie. Ieder personeelslid wordt geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

2. Medicijnverstrekking en medisch handelen

De schoolleiding en/of onderwijspersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met situaties waarbij medicijnverstrekking of medisch handelen wordt gevraagd. De schoolleiding, maar ook een personeelslid persoonlijk, aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Onderwijspersoneel begeeft zich daarmee op terrein waar zij niet voor gekwalificeerd zijn.

Met het oog op de gezondheid van de leerling is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Het is belangrijk dat zowel schoolleiding als onderwijspersoneel zich realiseert dat, wanneer zij fouten maken of zich vergissen, zij voor medische handelingen persoonlijk aansprakelijk gesteld kunnen worden.

In iedere situatie is het goed deze zorgvuldig af te wegen en eventueel te schakelen met de GGD, arts of verpleegkundige om te kijken naar hoe het beste kan worden gehandeld. De school kan altijd ruimte maken om de ouders/verzorgers een dergelijke medische handeling zelf te laten uitvoeren of een extern persoon in te schakelen.

2.1 De leerling wordt ziek op school

Wanneer een leerling ziek wordt of een ongeluk krijgt op school moet het onderwijspersoneelslid direct bepalen hoe te handelen. Het betreft hier een leerling die gedurende de schooldag last krijgt van bijvoorbeeld hoofd-, buik- of oorpijn of door bijvoorbeeld een insect wordt gestoken. Een personeelslid kan in overleg met een collega met een BHV- of EHBO-certificaat bepalen wat de juiste stap is.

Een personeelslid is geen deskundige om de juiste diagnose te stellen. Het uitgangspunt is dan ook dat een leerling naar huis moet als het ziek is. Het personeelslid zal in geval van ziekte dan ook altijd contact opnemen met de ouders of verzorgers om te overleggen wat er dient te gebeuren. Wanneer een leerling mogelijk met een eenvoudig middel zoals paracetamol of anti-prik voor insectenbeten kan worden behandeld, vraagt het personeelslid eerst nadrukkelijk toestemming aan ouders of verzorgers.

Wanneer een ouder of verzorger niet te bereiken is kan er niet worden gehandeld, medicijnen worden niet verstrekt zonder toestemming van ouders of verzorgers. Echter kan het in dergelijke gevallen voorkomen dat het noodzakelijk wordt geacht wel een medicijn toe te dienen, het personeelslid zal dit ten alle tijden niet alleen besluiten en eventueel een (huis)arts raadplegen.

Direct schakelen door onderwijspersoneel wordt verwacht wanneer bij een leerling de pijn toeneemt, er misselijkheid opsteelt, de houding of gedrag veranderd en wanneer de huid duidelijk verkleurt.

2.2 Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere hulpmiddelen voorgeschreven die zij één of meerdere keren per dag moeten gebruiken tijdens schooluren. Denk daarbij aan pufjes voor astma, antibiotica of andere medicatie. Het vereist schriftelijke toestemming voordat dergelijke medicijnen worden verstrekt gedurende de schooldag, ook wanneer een leerling de inname zelf verzorgd.

Vaak gaat het om medicijnen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid kunnen leiden. Het is daarom verplicht schriftelijk vast te leggen om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend. Het formulier *verstrekken van medicijnen (op verzoek)* moet volledig worden ingevuld en worden ondertekend door de leerkracht en schoolleiding alvorens het medicijn op school mag worden gebruikt. Dit formulier heeft een geldigheidsduur van één jaar en moet ieder jaar, door de nieuwe leerkracht, worden getekend.

Wanneer de leerkracht (mede) verantwoordelijk is voor het verstrekken van medicijnen, wordt dit alleen gedaan wanneer medicijnen in de originele verpakking zitten. Daarnaast zal de leerkracht een aftekenlijst bijhouden en noteert hierop op welke moment er medicatie is toegediend.

Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed reageert op een medicijn of dat er onverhoopt toch iets fout gaat wordt direct de (huis)arts of specialist gebeld en vervolgens de ouders of verzorgers. Bij een ernstige situatie wordt direct het landelijk alarmnummer 112 gebeld. Op het formulier *verstrekken van medicijnen (op verzoek)* staat alle informatie die van belang kan zijn bij het doorgeven van een melding.

Wij verwachten dat een nieuw medicijn altijd eerst thuis is toegediend om eventuele (allergische) reacties te monitoren.

2.3 Het verrichten van medische handelingen

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling of een leerling met bepaalde medische behoeften zoveel mogelijk naar school kan gaan. Als school spannen we ons volledig in om, samen met de ouders of verzorgers, te zorgen dit te kunnen realiseren.

Mogelijk vragen ouders of verzorgers aan de schoolleiding of leerkracht om een BIG-handeling te verrichten, denk daarbij aan het meten van de bloedsuikerspiegel door middel van een vingerprik of geven van sondevoeding. In de basis zullen deze handelingen niet worden verricht door onderwijspersoneel en zullen de ouders of verzorgers hier zelf voor moeten terugkomen. Het inschakelen van thuiszorg bijvoorbeeld door middel van een persoonsgebonden budget (PGB) is hierin mogelijk, de school zal hierin meewerken en waar nodig ruimte reserveren om de handeling rustig te kunnen uitvoeren tijdens schooltijd.

Onderwijspersoneel valt niet onder de wet BIG. Dit betekent dat medische handelingen die onder deze wet vallen niet mogen worden uitgevoerd door onderwijspersoneel.

Wanneer dit wel zou gebeuren, is het onderwijspersoneel zowel civielrechtelijk

aansprakelijk (betalen van schadevergoeding) als strafrechtelijk aansprakelijk (mishandeling) bij fouten.

Het kan zijn dat een arts onderwijspersoneel vraagt een medische handeling wel uit te voeren. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten. Dit moet van tevoren schriftelijk worden vastgelegd in een bekwaamheidsverklaring. Onderwijspersoneel mag ten alle tijden weigeren een dergelijke medische handeling uit te voeren.

3. Randvoorwaarden

3.1 Bewaren van medicijnen op school

Het bewaren van medicijnen op school moet tot het minimum worden beperkt. Wij houden dan ook geen (grote) voorraad bij als school en hebben de voorkeur dat er per schooldag de juiste hoeveelheid wordt meegegeven.

Medicijnen worden ten alle tijden bewaard op één vaste afgesloten plek in de school. Hiervoor zal een medicijnkast met cijfercode worden geplaatst in één van de kantoren. Medicijnen worden nooit bewaard in de bureaula van de leerkracht of elders in de klas of tas van leerling of personeelslid. Uitgesloten moet worden dat andere leerlingen toegang kunnen krijgen tot deze plek.

Medicijnen dienen in de originele verpakking mee naar school te gaan en te zijn voorzien van voor- en achternaam van de betreffende leerling.

Het bewaren van paracetamol, anti-prikmiddelen en andere medicijnen die vanuit school worden voorzien worden ook bewaard in deze afgesloten medicijnkast.

3.2 Bereikbaarheid ouders of contactpersonen

In geval van nood gedurende een schooldag dienen ouders of verzorgers altijd (telefonisch) bereikbaar te zijn. Indien een ouder of verzorger dit niet ten alle tijden kan garanderen geeft de ouder of verzorger noodnummers door aan school.

Formulier: verstrekken van medicijnen (op verzoek)

Onderstaand formulier dient volledig ingevuld en ondertekend te worden ingeleverd op school alvorens een medicijn wordt verstrekt. Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van het in het formulier benoemde medicijn. Bij verandering van medicatie of dosering van het bestaande medicijn wordt de school direct schriftelijk geïnformeerd. Dit formulier is onderdeel van het beleidsdocument medische handelen en wordt jaarlijks opnieuw ingevuld en ondertekend.

Voor- en achternaam leerling:	
Geboortedatum:	
Groep:	

Reden verstrekken medicijnen:			
Naam medicijn:			
Dosering medicijn:			
Tijdstip toedienen medicijnen:			
Wijze van toedienen:			
Wijze van bewaren medicijnen:			
In welke omstandigheden toedienen:			
Wie dient het medicijn toe:	Verzorgers	Leerling	Personeel

	Ouder/verzorger 1:	Ouder/verzorger 2:
Naam ouders/verzorgers:		
Telefoon thuis:		
Telefoon werk:		

Naam (huis)arts en/of specialist:	
Telefoon:	

	Contact 1:	Contact 2:
Naam contact in geval van nood:		
Relatie tot leerling:		
Telefoonnummer:		

Ondertekening <i>Ouder/verzorger geeft hiermee aan de school c.q het hieronder genoemde personeelslid toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen. Personeelslid ondertekent pas na instructie medicijntoediening.</i>		
Naam personeelslid:		
Naam ouder/verzorger:		
Plaats:		
Datum:		
Handtekening ouder/verzorger:		
Handtekening personeelslid:		

Instructie voor medicijntoediening <i>Het personeelslid heeft instructie ontvangen voor het toedienen van het medicijn.</i>	
Datum instructie:	
Instructie gegeven door:	
Functie:	
Naam instelling:	

Overige informatie

Formulier: bekwaamheidsverklaring

Alvorens een personeelslid een medische handeling (wet BIG) gaat uitvoeren dient dit formulier volledig te zijn ingevuld en te zijn ondertekend.

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven medische handeling, verklaart dat het volgende personeelslid na instructie door ondergetekende in staat is om de hieronder beschreven behandeling bekwaam uit te voeren.

Naam medewerker:	
Functie medewerker:	
Werkzaam bij:	OBS De Rieburgh

De medische handeling die moet worden uitgevoerd is ten behoeve van onderstaande leerling en is om de onderstaande reden(en) noodzakelijk.

Voor- en achternaam leerling:	
Geboortedatum:	
Uit te voeren medische handeling:	
Reden waarom het noodzakelijk is de medische handeling uit te voeren:	

Ondergetekende arts verklaart het personeelslid bevoegd te achten voor het uitvoeren van de beschreven handeling en heeft daarvoor instructie gegeven. De arts is bevoegd deze verklaring af te geven en blijft eindverantwoordelijk voor het uitvoeren.

Naam arts:	
Functie arts:	
Werkzaam bij:	
Datum:	
Handtekening:	